AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ

Azərbaycan Respublikasının
Təhsil Nazirliyinin
F-38 nömrəli 07.08 2020-ci il
tarixli qərarı ilə təsdiq
edilmişdir.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ VƏTƏNDAŞLARIN MÜRACİƏTLƏRİ İLƏ İŞ VƏ KOMMUNİKASİYA ŞÖBƏSİ

ƏSLİ İLƏ DÜZDÜR

BAKALAVRİAT SƏVİYYƏSİNİN (ƏSAS (BAZA) ALİ TƏHSİLİNİN) İXTİSAS ÜZRƏ

TƏHSİL PROQRAMI

İxtisasın (proqramın) şifri və adı: 050208 Jurnalistika

BAKI – 2020

BAKALAVRİAT SƏVİYYƏSİNİN 050208 Jurnalistika İXTİSASI ÜZRƏ TƏHSİL PROQRAMI

1. Ümumi müddəalar

1.1. Bakalavriat səviyyəsinin **"050208 Jurnalistika"** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı (bundan sonra ixtisas üzrə Təhsil Proqramı) "Təhsil haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müvafiq qərarlarına, eləcə də "Ali təhsilin bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili) səviyyəsi üzrə ixtisasların (proqramların) Təsnifatı"na uyğun hazırlanmışdır.

1.2. Təhsil Proqramının məqsədləri aşağıdakılardır:

- İxtisas üzrə məzunun kompetensiyalarını, ixtisasın çərçivəsini, fənlər üzrə təlim və öyrənmə metodlarını, qiymətləndirmə üsullarını, təlim nəticələrini, kadr hazırlığı aparmaq üçün infrastruktura və kadr potensialına olan tələbləri, tələbənin təcrübə keçmə, işə düzəlmə və təhsilini artırma imkanlarını müəyyənləşdirir;
- Tələbələri və işəgötürənləri məzunların əldə etdiyi bilik və bacarıqlar, eləcə də təlim nəticələri barədə məlumatlandırmaq;
- Təhsil Proqramı üzrə kadr hazırlığının bu proqrama uyğunluğunun qiymətləndirilməsi zamanı bu prosesə cəlb olunan ekspertləri məlumatlandırmaq.

1.3. Təhsil Proqramı tabeliyindən, mülkiyyət növündən və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən və **"050208 Jurnalistika"** ixtisası üzrə bakalavr hazırlığını həyata keçirən bütün ali təhsil müəssisələri üçün məcburidir.

1.4. Tələbənin 5 (beş) günlük iş rejimində həftəlik auditoriya və auditoriyadankənar ümumi yükünün həcmi 45 saatdır (xüsusi təyinatlı ali təhsil müəssisələri istisna olmaqla). Həftəlik auditoriya saatlarının həcmi ümumi həftəlik yükün 50%-dən çox olmamalıdır. İxtisasın xüsusiyyətindən asılı olaraq həftəlik yükün həcmi dəyişdirilə bilər.

2. Məzunun kompetensiyaları

2.1. Təhsil Proqramının sonunda məzun aşağıdakı ümumi kompetensiyalara yiyələnməlidir:

- İxtisası üzrə Azərbaycan dilində şifahi və yazılı kommunikasiya bacarıqlarına;
- İxtisası üzrə ən azı bir xarici dildə kommunikasiya bacarıqlarına;
- Azərbaycan dövlətçiliyinin tarixi, hüquqi, siyasi, mədəni, ideoloji əsasları və müasir dünyadakı yeri və roluna dair sistemli və hərtərəfli biliklərə, milli dövlətimizin perspektiv inkişafını proqnozlaşdırma bacarıqlarına;
- Milli dövlətimizin qarşılaşdığı təhdidləri və çağırışları müəyyən etmə qabiliyyətlərinə;
- İş yerində informasiya texnologiyalarından istifadə etmək bacarığına;
- Komandada iş, problemin həllinə ortaq yanaşmaya nail olmaq qabiliyyətinə;
- Yeni şəraitə uyğunlaşmaq, təşəbbüs irəli sürmək qabiliyyətinə və uğur qazanmaq iradəsinə;
- Məsələlərin həlli üçün əlavə məlumat resurslarını müəyyən etmək və seçə bilmək qabiliyyətinə;

- Peşəkar məqsədlər üçün müvafiq məlumatı təhlil etmək, ümumiləşdirmək və tətbiq etmək bacarıqlarına;
- Peşəkar fəaliyyətini planlaşdırmaq və təşkil etmək, gələcək təhsilini və mövcud bacarıqlarını təkmilləşdirilmək, vaxtı idarə etmək və tapşırıqları vaxtında tamamlamaq qabiliyyətinə;
- Fəaliyyətində sosial və ekoloji məsuliyyətə, eləcə də vətəndaş şüuruna və etik yanaşmaya, həmçinin keyfiyyətə üstünlük vermək bacarığına;
- Bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmək məqsədilə vəziyyəti və özünü yenidən qiymətləndirmək və özünütənqid bacarığına;
- Sistemli düşünə bilmək, sistemləri təhlil edərək elementlər arasında əlaqələri aşkarlayıb dərk etmək, müxtəlif sahələrdə və fərqli səviyyələrdə sistemli əlaqə prinsiplərini dərk etmək, qeyri-müəyyən şəraitdə fəaliyyət göstərmək səriştəsi;
- Strateji baxış formalaşdırmaq, fəaliyətin mümkün nəticələrini görə bilmək (mümkün, ehtimal edilən və arzu olunan), dərk etmək və qiymətləndirmək qabiliyyəti, fəaliyyyətin gələcəyi haqqında aydın fikirə malik olmaq, risk və baş verə biləcək dəyişiklkləri nəzərə almaq, qərarların qəbulunda yenilikçi və yaradıcı olmaq bacarığı;
- Başqalarına qulaq asmaq, dinləmək, onların ehtiyaclarını, hərəkətlərini anlamaq, fikirlərini öyrənmək, yaranan münaqişələri həll etmək, problemlərin həllinə yönəlik kollektiv əməkdaşlıqda iştirak və fərqli yanaşmalardan istifadə bacarığı;
- Qəbul edilmiş norma, yanaşma və fikirləri tənqidi təhlil etmək, öz baxışlarına və fəaliyyətinə tənqidi yanaşmaq, cəmiyyətdə öz rolunu tənqidi qiymətləndirmək bacarığı.

2.2 ***Təhsil Proqramının sonunda məzun aşağıdakı peşə kompetensiyalarına yiyələnməlidir:***

- Fəaliyyət sahəsinə aid olan fənlərin əsas problemlərini, onların konkret tətbiq sahələrini bilmək; (PK-1)
- Peşə fəaliyyətində İKT-dən istifadə etmək bacarığı əldə etmək; (PK-2)
- İxtisasla bağlı anlayış və terminlərin mənasını bilməklə, nəzəri biliklərin praktikada tətbiqi səriştəsi qazanmaq; (PK-3)
- qarşıya müəyyən vəzifələr qoymağı, onları həll etməkdə müvafiq metodları seçməyi və tətbiq etməyi bacarmaq; (PK-4)
- İnformasiya istehsalçıları üçün ictimai maraq kəsb edən materialları hazırlamaq və təqdim etməyi bacarmaq; (PK-5)
- Qazanılmış bilik, bacarıq və vərdişlərə uyğun olaraq media qurumlarında çalışmaq səriştəsi qazanmaq; (PK-6)
- Jurnalistika sahəsində əldə etdiyi bilik və bacarığı peşə fəaliyyətində tətbiq etməyi bacarmaq; (PK-7)
- Kollektivdə öz həmkarları ilə birgə işləmək, optimal qərarlar qəbul etməyi bacarmaq, idarəetmə metodlarına yiyələnmək; (PK-8)
- KİV auditoriyasının müxtəlif kəsimlərinin tələbatını ödəyə bilən informasiya resursları yaratmağı bacarmaq; (PK-9)

- KİV bazarının öyrənilməsi və reklamların cəlb edilməsi üçün media-marketinq və media-reklamların təşkili prinsiplərinə bələd olmaq, bu fəaliyyətlərin jurnalistikadan prinsipial fərqini bilmək, bu istiqamətdə peşə səriştəsi qazanmaq; (PK-10)
- Media fəaliyyətinin idarə olunması – yaradıcı menecmentin təməl prinsiplərinə yiyələnmək; (PK-11)
- Medianın, özəlliklə Azərbaycan mediasının tarixi təcrübəsindən yararlanmağı bacarmaq, bu məqsədlə əski əlifbanı öyrənməklə həmin qrafika ilə çıxmış qəzet və jurnalları araşdırmaq, arxivdə müstəqil şəkildə işləmək səriştəsi qazanmaq; (PK-12)
- Sərbəst bazarda peşəkar jurnalist məhsulu hazırlamaq barədə bilik və vərdişlərini dərinləşdirmək, xəbər qaynaqlarının müəyyənləşdirilməsi və onlardan qanuni və etik istifadə və dünya təcrübəsindən yararlanmaq səriştəsi qazanmaq; (PK-13)
- Audio və videoproqramlar hazırlamaq prosesinin, ssenarist, aparıcı, rejissor, kameraman, montajçı, səsyazan, şərhçi, icmalçı, redaktor işi səriştəsi qazanmaq; (PK-14)
- Yeni media texnologiyaları barədə təsəvvür və təcrübələrini dərinləşdirməklə, onlardan istifadə səriştəsi qazanmaq; (PK-15)
- Azərbaycan Respublikası hüquq sisteminin və qanunvericiliyinin əsaslarını öyrənmək və qazanılmış bilikləri cəmiyyətin hüquqi maarifləndirilməsi işinə yönəltmək səriştəsi qazanmaq; (PK-16)
- Peşə fəaliyyətində zərurət yaranarsa, normativ-hüquqi sənədlərin tərtibi və onlardan istifadə etmək səriştəsi qazanmaq; (PK-17)
- İqtisadi nəzəriyyələr, o cümlədən sərbəst bazar haqqında məlumatlı olmaq, ölkədə və xaricdə baş verən iqtisadi olayları anlaşıqlı və hədəf auditoriyasının tələb və maraqlarına uyğun şəkildə təhlil etməyi bacarmaq; (PK-18)
- Müxtəlif mədəniyyətlərin prinsipial özəlliklərini və mədəniyyətlərin dialoqunun, sülh mədəniyyəti formalaşdırmağın qaçılmazlığını anlamaq, Azərbaycan mədəniyyətini bəşər mədəniyyəti kontekstində dəyərləndirməyi öyrənməklə çağdaş dəyərlərə dayanaraq tarixi keçmiş və ədəbiyyatın qiymətləndirilmə meyarlarını bacarmaq, Azərbaycan Respublikasının dövlət dilinə (Azərbaycan dilini) daha dərindən yiyələnməli, dilin söz fondunu zənginləşdirməklə, peşə fəaliyyətinə uyğun olaraq, qısa, anlaşıqlı, dəqiq, dolğun və təsirli yazmaq səriştəsi qazanmaq, Avropa dillərindən minimum birində yazıb-oxumağı və danışmağı bacarmaq. (PK-19)
- Karyera barədə ilkin anlayışları, karyera inkişaf fəaliyyətlərini, iş müsahibəsinə hazırlıq prosedurlarını və müsahibə texnikalarını bilmək, karyera yol xəritəsinin tərtib olunmasını və texnikaları, iradə, motivasiya və pozitiv düşüncə, işgüzar etika, iş axtarma strategiyaları, eləcə də iş üçün müraciət qaydalarını, peşəkar CV, rezume, istək və tövsiyə məktublarının hazırlanmasını bacarmaq; (PK-20)
- Vaxtın effektiv idarə edilməsini, stres menecmentini, kreativ, tənqidi və analitik düşüncə formalarını bilmək, problem həll etmə və qərarvermə texnikalarına, natiqlik bacarıqlarına sahib olmaq, eləcə də komanda işinin qurulmasını bilmək və liderlik prinsiplərinə yiyələnmək; (PK-21)

- Layihələrin hazırlanması idarə edilməsində iştirak etmək və digər çox istifadə olunan proqram təminatlarından istifadəni bacarmaq, iş həyatında şifahi və yazılı kommunikasiya vasitələrindən istifadə etməyi bacarmaq; (PK-22)
- Media materialları ilə işləmək, müəyyən mövzular üzrə araşdırmalar aparmaq, faktiki materialları toplamaq, ümumiləşdirmək, nəticə çıxarmağı bacarmaq; (PK-23)
- Strateji düşüncə tərzini formalaşdırmaq, strateji məqsədlərin düzgün formalaşdırması, strategiyanın hazırlanması prosesində vəziyyətin analizini aparmağı bacarır; informasiya resurslarının strateji idarəolunması bacarıqlarına;strateji idarəetmə metodlarını tətbiq etməyi bacarmaq. (PK-24)

3. Təhsil Proqramının strukturu

3.1. **"050208 Jurnalistika"** ixtisası üzrə Təhsil Proqramı 240 (4 il) AKTS kreditindən ibarətdir. Kreditlər aşağıdakı şəkildə bölüşdürülür:

Fənlərin sayı	Fənnin adı	AKTS krediti
	Ümumi fənlər	
1	**Azərbaycanın tarixi** Bu fənn Azərbaycanın müasir dövlətçilik ənənələrinin yaranmasını, mərhələlərini, formalaşmasını və inkişafını öyrənir, müasir Azərbaycan dövlətçiliyinin güclənməsində siyasi, ideoloji, iqtisadi, mədəni amillərin rolunu təhlil və tədqiq edir. Tələbələrimizdə vətənpərvərlik hissini aşılamaq üçün müxtəlif tarixi mərhələlərdə yaranmış dövlətlərin siyasi tarixi, ayrı-ayrı şəxsiyyətlərin qəhrəmanlıq nümunələri tarixi faktlar əsasında şərh olunur. Müasir dünyada Azərbaycan dövlətinin yeri və rolu sistemli təhlil edilir. Əsas məqsəd tələbələrdə geniş dünyagörüşünün, vətən sevgisinin, tarixi hadisələri analitik təhlil etmə qabiliyyətinin və hadisələrdən, siyasi proseslərdən düzgün nəticə çıxarmaq qabiliyyətini formalaşdırmaqdan ibarətdir.	5
2	**Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya** Bu fənn cərçivəsində tələbələrə Azərbaycan dilində təqdimat etmək, natiqlik, akademik və işgüzar yazı bacarıqlarının aşılanmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.	4

3	**Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya** Bu fənn çərçivəsində tələbələrə ixtisası üzrə xarici dillərdən birində təqdimat etmək, natiqlik, akademik və işgüzar yazı, şifahi və yazılı bacarıqların aşılanmasına xüsusi diqqət yetirilməlidir.	15
4	**Seçmə fənlər** (Seçmə fənlər ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilir. İxtisasın spesifikasından asılı olaraq seçmə fənlərə əlavələr edilə bilər.)	6
4.1	Fəlsəfə AR Konstitusuyası və hüququn əsasları Məntiq Etika Sosiologiya	3
4.2	İnformasiya texnologiyaları (ixtisas üzrə) Sahibkarlığın əsasları və biznesə giriş İnformasiyanın idarə edilməsi Politologiya	3
	İxtisas-peşə hazırlığı fənləri	
5	**Müasir informasiya- kommunikasiya texnologiyaları və informasiya təhlükəsizliyi** Fənn çərçivəsində müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının təsnifatı və xüsusiyyətləri; müxtəlif növ kompüter qurğuları və şəbəkə texnologiyaları daxil olmaqla, informasiya texnologiyalarının (İT) əsasları; İkilik say sistemləri kimi müxtəlif məlumatların təqdimetmə sxemləri; İT mühitində fəaliyyət göstərmək üçün lazım olan alətlər və tətbiqlərə giriş təqdim edilir; informasiyanın kompüter emalının əsas prinsipləri (kodlaşdırılması, saxlanması, ötürülməsi və s.) öyrədilir. İnformasiya cəmiyyətinin konsepsiyası və xüsusiyyətləri, cəmiyyətin informasiyalaşdırılması prosesinin inkişaf mərhələləri, müxtəlif sahələrdə informasiya texnologiyalarının rolu (Elektron həyat; Kommunikasiya; Virtual cəmiyyət; Elektron imza və s.); informasiya texnologiyalarının effektivliyinin meyarları, informasiya və kiber təhlükəsizlik; Müasir əməliyyat sistemləri (ƏS) və onların iş prinsipi; Əməliyyat sistemlərində faylların idarə olunması; Proqramlaşdırmanın əsasları; Şəbəkələşmə;Veb sistemləri və texnologiyaları; Veb səhifələrin hazırlanması (HTML kodları və WYSIWYG redaktorlar);	3

	Süni intellekt sistemləri; İnformasiya təhlükəsizliyi və ona nail olma yolları: şifrələmə üsulları; kriptosistemlər; steqanoqrafiya; informasiyanın gizlədilməsi üsulları; şəbəkə təhlükəsizliyi; rəqəm imza texnologiyası; kompüter və informasiyanın kiberhücumlardan qorunması və icazəsiz istifadəsinin qarşısını almaq üçün təhlükəsizlik tədbirlərindən istifadə etmək, antiviruslar və s.; MS Office 365 paket proqramlarının tətbiqləri: MS Word mətn prosessorunun imkanları, MS Excel cədvəl prosessorunda mürəkkəb (ixtisas üzrə) cədvəllərin qurulması, hesablamaların aparılması və s., Təqdimatların hazırlanması, PDF faylların hazırlanması və redaktəsi, Teams proqramı və s. proqramların (tətbiqi proqramların) imkanlarından istifadə; Verilənlər bazası (VB), Verilənlər bazasının idarətmə sistemləri (VBİS) və onun imkanları öyrədilir.	
6	**Sosial psixologiya** Sosial psixologiya əsasən sosial davranışı, davranışın sosial mühitdə təzahür edən xarici tərəflərini öyrənsə də, bu sahənin insanların şəxsi həyatlarına tətbiq imkanları çox genişdir. Bu kurs sosial psixologiyanın – sosial qavrayış, aqressiya, prososial davranış, sosial təsir, sosial "Mən", qrup prosseslər və s. kimi əsas mövzularını əhatə edir.	3
7	**Məntiq və tənqidi təfəkkür** Bu fənn tələbələrdə məntiqi mühakimə yürütmə və tənqidi təfəkkür bacarıqlarını inkişaf etdirir. Fənn çərçivəsində tələbələr deduksiya və induksiya yolu ilə nəticələr çıxarmaq, deduktiv və induktiv arqumentləri müəyyənləşdirmək və qiymətləndirmək, səfsətələrin mövcudluğunu aşkar etmək və onlara yol verməmək, tənqidi təfəkkürün əsas komponentlərini müəyyən edə bilmək bacarığına yiyələnirlər. Tələbələrə deduksiya, induksiya və arqumentasiya bacarığını tətbiq edərək şifahi və yazılı nitq vərdişlərini inkisaf etdirmək, məntiq və tənqidi təfəkkür qabiliyyəti ilə tədqiqat aparmaq vərdişlərinin sintezinə nail olmaq öyrədilir. Bununla yanaşı, fənnin tədrisinə riyazi məntiq elementlərinin daxil edilməsi tələbələrin gələcək təhsili üçün etibarlı zəmin yaradır.	3
8	**Azərbaycan ədəbiyyatı** Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin sistemli şəkidə öyrənilməsi, Azərbaycan ədəbiyyatı tarixinin təkamül prosesinin və inkişaf mərhələlərinin izlənilməsi, ən qədim ədəbi nümunələrdən başlayaraq müasir dövrə qədər görkəmli şair və yazıçıların həyat və yaradıcılığının tədris olunması, Azərbaycan ədəbiyyatı örnəklərinin dünya ədəbiyyatı ilə müqayisəli şəkildə dəyərləndirilməsi başlıca məqsəddir.	4

9	**Dünya ədəbiyyatı** Tələbələrin dünya ədəbiyyatının əsas prinsip və konsepsiyalarının mənimsənilməsini təmin edir, müasir dünya ədəbi prosesi (türk və slavyan xalqları ədəbiyyatı daxil olmaqla) və ədəbi istiqamətlərin, cərəyanların, ədəbiyyat tarixinin, ədəbi tənqidin, ədəbiyyat nəzəriyyəsinin əsas anlayışlarını aşılayır.	5
10	**İxtisas yönümlü xarici dil** Fənn tələbələrə tədris olunan dilin səs quruluşunu, leksik-semantik təbiətini, lüğət tərkibini, dilin qrammatik strukturunu və tərkib elementlərini, leksik-qrammatik vahidlərin paradiqmatik və sintaqmatik əlaqələrini, onların funksionallığını və s. məsələləri nəzəri aspektdə öyrədir, eyni zamanda, bu biliklərin tətbiqi vərdişlərini formalaşdırır. Fənn çərçivəsində xarici dilə yiyələnmək üçün danışıq, yazı, oxu və dinləmə bacarıqları sistematik şəkildə inkişaf etdirilir. Bu fənn tələbələrdə öyrədilən dildə sərbəst formada fikir və düşüncələrini ifadə etmək, təqdim olunan dil materialının təhlilini aparmaq bacarığını da formalaşdırır.	14
11	**Əski Azərbaycan yazısı** Azərbaycan mətbuat tarixində xüsusi yer tutan mətbuat orqanlarının və klassiklərin irsinin öyrənilməsi və orijinaldan oxunması baxımından əhəmiyyət kəsb edir. Azərbaycanın inkişaf tarixini mətbuat səhifələrində izləmək, tarixdə baş vermiş proseslərin, faktların, Klassik şəxsiyyətlərin mətbu irsinin öyrənilməsində əhəmiyyətli rol oynayır.	4
12	**Jurnalistikaya giriş** Bu fənn tələbələrə "bu ixtisası seçməyində səhv etməyib ki?" sualını aydınlaşdırır. Burada tələbələrə jurnalistika ixtisasının ümumi qanunauyğunluqları haqqında söhbət açılır. Tələbələrdə jurnalistikanın beynəlxalq yaradıcılıq prinsipləri barədə qısa dünyagörüşü formalaşır. "Jurnalistikaya giriş" fənni tələbələrdə media yaradıcılığına dair gələcək fənlərə maraq yaradır.	4
13	**Multimedia və kommunikasiya texnologiyaları** Radio və televiziya yayımı texnikasının qısa tarixi icmalı, müasir multimedia yayım avadanlıqları (iş prinsipləri), yayımın təşkili texnologiyası, radio və televiziya mərkəzlərinin strukturu, səsyazma və çəkiliş studiyalarının quruluşu (texniki vasitələri və bu avadanlıqların təyinatı), studiyadaxili və studiyadankənar səsyazma və çəkiliş texnikası (radiojurnalist və telejurnalist komplektləri), rəqəmsal yayımın üstünlükləri, müasir televiziya və radioyayımın növləri (efir yayımı, kabel yayımı, peyk yayımı),jurnalistikada dronlardan istifadə və s. öyrədilir.	4
14	**Print media istehsalı texnologiyası** Bu fənnin tədris proqramına çap texnikasının tarixi ənənələri və bu	3

	ənənələr fonunda yeni yanaşmalar daxildir. Tədris prosesində print media texnikasının ən yeni texnologiyası və onun tətbiqi problemləri izah edilir, müasir qəzet və dərgilərdə dizayn, illüstrasiya tərtibatı kimi problemlər əsas yer tutur. Qəzetin səhifələnməsi, materialların yerləşdirilməsində qaydaların tətbiqi tədris edilir. Yeni medianın bu günkü prinsipləri kontekstində çap texnikasına verilən müasir tələblər tədris proqramının əsasını təşkil edir.	
15	**Jurnalistin nitq mədəniyyəti** Dərs prosesində müasir texniki avadanlıqlardan və xüsusi hazırlanmış slaydlardan istifadə olunur. Nitqin sırf jurnalistika ilə bağlı olan vizual (qəzet, jurnal), audial (radio) və audiovizual (televiziya və internet) növlərindən bəhs olunur, danışıq texnikası mənimsənilir.	3
16	**Jurnalist etikası və kommunikasiya mədəniyyəti** Jurnalistika yaradıcılığında etik normaların əsas göstəriciləri fənnin mühüm istiqamətini təşkil edir. Burada etik normaların beynəlxalq və milli mətbuatımızdakı təcrübəsi ön plana çəkilir. Jurnalistin peşə etikası və onun kommunikasiya mədəniyyətindəki yeri hər bir jurnalistin əsas peşəkarlığını nümayiş etdirən faktorlardan biri kimi təhlil edilir. Ümumilikdə fənn müasir KİV sistemindəki praktik göstəricilərə istinadən tədris edilir.	4
17	**İnformasiya janrları və xəbər jurnalistikası** Fənin əsas vəzifəsi tələbələrə informativ janrlar barədə məlumat vermək və jurnalistika peşəsində nəzəriyyə ilə praktikanın vəhdətini diqqətdə saxlamaqla informativ janrları, onların müasir mediada inkişaf meyllərini öyrətməkdir. Xəbər jurnalistikası jurnalistika peşəkarlığının əsas istiqamətlərini özündə əks etdirir və müasir Azərbaycan KİV sisteminin aparıcı istiqamətlərinin öyrənilməsində əhəmiyyətli rol oynayır.	5
18	**Analitik jurnalistika** Fənin əsas vəzifəsi tələbələrə analitik janrlar barədə məlumat vermək və jurnalistika peşəsində nəzəriyyə ilə praktikanın vəhdətini diqqətdə saxlamaqla analitik janrları, onların müasir mediada inkişaf meyllərini öyrətməkdir. Analitik jurnalistika jurnalistika peşəkarlığının əsas istiqamətlərini özündə əks etdirir və müasir Azərbaycan KİV sisteminin aparıcı istiqamətlərinin öyrənilməsində əhəmiyyətli rol oynayır.	5
19	**Radio jurnalistikası** Tələbələr radionun mahiyyəti və media sistemindəki yeri, onun görüntünü “canlandırmaq” xüsusiyyəti, dəyişkən təbiəti, radio yaradıcılığının özəllikləri, ifadə vasitələri, forma və janrları, dil-üslub xüsusiyyətləri, yayım formaları, veriliş çeşidləri, o cümlədən xəbər bülleteni və irihəcmli proqram hazırlamaq qaydaları barədə bilgi alır. Həmçinin efir təcrübəsindən irəli gələn digər aktual məsələlərlə yanaşı,	4

	internet radiosunun incəliklərini də mənimsəyirlər.	
20	**Televiziya jurnalistikası** Tələbələrə müasir KİV-in aparıcı qolu olan televiziyanı, on yaradıcılığın xüsusi sahəsi olmasını anladır. Tədris prosesində tələbələr media sistemində TV-nin yeri, burada jurnalist yaradıcılığının spesifik xüsusiyyətləri, ekran dilinin özəllikləri, ssenari yaradıcılığı, televiziya istehsalının və veriliş hazırlamağın qaydaları, proqram çeşidləri və formatları, yayım prosesinin gerçəkləşdirilməsi, yaradıcı peşələrin xarakteristikası, televiziya studiyasında işin təşkili və s. mühüm mövzuları öyrənirlər.	6
21	**Azərbaycan jurnalistikası tarixi** Tələbələri ölkə jurnalistikasının keçdiyi tarixi mərhələlərlə tanış edir, onlarda illərlə qazanılmış rəngarəng və zəngin təcrübəyə maraq oyadır, həmin təcrübəni mənimsəməkdə, jurnalistin cəmiyyətdə rolunu duymaqda, onun şərəf və məsuliyyətini dərk etməkdə tələbələrə yaxından kömək edir.	10
22	**Yeni media və kommunikasiya nəzəriyyələri** Fənnin məqsədi tələbələrdə yeni medianın üstünlükləri və xüsusiyyətləri haqqında təsəvvür formalaşdırmaqdır. Burada yeni media, on-line jurnalistika anlayışları, İnformasiya Kommunikasiya Texnologiyalarından effektiv istifadə qaydaları tədris olunur. Tələbələrə internet media üçün yazmaq, redaktə etmək və yaymaq bacarıqları aşılanır. Bloger fəaliyyəti, informasiya portalları və elektron qəzetlərdə iş təcrübəsi ilə tanış edilir. media üçün yazmaq, redaktə etmək və yaymaq bacarıqları aşılanır.	5
23	**Xarici ölkələrin jurnalistikası tarixi** Qədim dövrlərdən XX əsrin sonlarınadək olan müddətdə dünya jurnalistikası tarixindən xronoloji ardıcıllıqla bəhs edilir, KİV-in tipoloji inkişafı prosesi nəzərdən keçirilir. Müxtəlif ölkələrin və xalqların sosial, qarşılıqlı mədəni fəaliyyətinin xüsusiyyətləri, ümumi inkişaf meylləri göstərilir.	6
24	**Beynəlxalq jurnalistika yeni media sistemində** Dövlətlərarası təşkilatların söz, mətbuat və fikir azadlığına dair beynəlxalq hüquq normalarını, beynəlxalq təşkilatların və qurumların çoxsaylı sənədlərinin, normativ-hüquqi aktlarının mahiyyətini və məzmununu tələbələrə mənimsədir. Jurnalistin peşə fəaliyyətinin milli çərçivədən çıxıb daha çox universal, beynəlxalq xüsusiyyətlər əldə etməsi beynəlxalq jurnalist anlayışının mahiyyət və məzmununu müasir dövrün tələblərinə uyğun şəkildə inkişaf etdirir və tələbələrə öyrədir.	5

25	**KİV-in dili və redaktənin əsasları** Kütləvi informasiya vasitələrinin dili və üslubunu öyrədir. Azərbaycan dilinin mətbuata təsiri problemləri fənnin proqramında yer alır. Azərbaycan ədəbi dilinin üslublar sistemində mətbuat dilinin yeri göstərilir, mətbuat dilinin formalaşma prosesi və bu prosesin müasir vəziyyəti barədə söhbət açılır. Dövlət dili kontekstində özünü göstərən qanun və prezident fərmanlarının mətbuat dilinin zənginləşmə prosesinə təsiri barədə, mətbu materialların redaktə prosesində jurnalistin üzərinə düşən vəzifələr tədris edilir.	5
26	**KİV-in hüquqi tənzimlənməsi** Söz və mətbuat azadlığının aparıcı istiqamətləri ətrafında geniş məlumat verir. KİV haqqında qanunvericilik bazasının formalaşması və bunun demokratik dəyərlər sisteminə təsirini aydınlaşdırır. KİV-in hüquqi normalarının mənbəyini (Konstitusiya) aydınlaşdırır. Azərbaycan Respublikasında KİV-ə dair qəbul olunan qanunlar, qərarlar, sərəncamlar və fərmanları tədris edir.	5
27	**Media idarəçiliyi və menecment fəaliyyəti** Media qurumlarının maliyyə mənbələri və resursların idarə olunmasını tədris edir. Müasir şəraitdə bu resursların iqtisadi potensialı, onun gerçəkləşdirilməsi, əməkdaşların əməyinin qiymətləndirilməsi problemləri fənnin tədrisinə daxildir. İnformasiya məhsullarının bazar iqtisadiyyatı şəraitində əhəmiyyəti, KİV məhsullarının marketinqi, reklam bazarına daxil olmaq bacarığı kimi məsələlər fənnin diqqət mərkəzindədir.	4
28	**Fotojurnalistika** Fənnin əsas məqsədi tələbələri fotojurnalist peşəsinin əsas xüsusiyyətləri ilə tanış etmək, KİV sistemində vizual informasiyanın yerini aydınlaşdırmaqdır. Fotoqrafiyanın nəzəri və praktiki əsasları tədris edilərək fotojurnalistikanın KİV-dəki rolunun və onun janrlarının xüsusiyyətləri öyrədilir.	3
29	**Mülki müdafiə** Fənn çərçivəsində fövqəladə halların qarşısının alınması və aradan qaldırılması üçün vahid dövlət sistemi, təbii fəlakətlər zamanı təhlükəsizliyin təmin edilməsində vətəndaşların hüquq və vəzifələri, fərdi və kollektiv müdafiə prinsipləri, qəza-xilasetmə və digər təxirəsalınmaz işlər, ilk tibbi yardımın göstərilməsi, təcili təxliyə və bərpa tədbirləri, təhsil sahəsində mülki müdafiə tədbirləri təşkil etmək kimi məsələlər tədris olunur.	3

...	**Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər**[1] Burada olan fənlər hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən fərdi qaydada müəyyən edilir və həmin ixtisasın tədris planında əksini tapır.	60
	Təcrübə	30
	Cəmi	240

4. Tədris və öyrənmə

4.1. Tədris və öyrənmə mühiti elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələr təhsil proqramında nəzərdə tutulan təlim nəticələrini əldə edə bilsinlər.

4.2. Tədris və öyrənmə metodları müvafiq sənədlərdə (məsələn, müəllimin sillabusunda və s.) təsvir edilməli və ictimaiyyətə (məsələn, universitetin veb səhifəsində, proqramın broşurlarında və s.) açıq olmalıdır.

4.3. Tədris və öyrənmə metodları innovativ təhsil təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Tədris və öyrənmə metodlarının müntəzəm şəkildə təkmilləşdirilməsi universitetin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsi olmalıdır.

4.4. Təlim prosesində fərqli tədris metodlarından istifadə edilməlidir. Bu metodlar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə edilə biləcək tədris və öyrənmə metodlarına aşağıdakıları nümunə olaraq göstərmək olar:

- mühazirə, seminarlar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimatlar və müzakirələr, debatlar;
- müstəqil iş/araşdırma (məsələn, praktiki nümunələrlə iş);
- layihələr;
- problemlərə əsaslanan tədris;
- sahə işləri;
- rol oyunları;
- hesabatlar;
- qrup qiymətləndirməsi;

[1] Bu fənlər professor-müəllim heyətinin təcrübəsi, tədqiqat infrastrukturu, yerli və beynəlxalq iş imkanları nəzərə alınaraq ali təhsil müəssisəsi tərəfindən təklif edilir. Ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən edilən fənlər tələbələr üçün seçmə xarakteri daşımalı, eləcə də tələbələrin xarici mübadilə proqramlarında iştirakına şərait yaratmalıdır.

- ekspert metodu;
- video və audio konfrans texnologiyaları;
- video və audio mühazirələr;
- distant təhsil;
- simulyasiyalar;
- və s.

Qeyd: *sadalanan metodlar ixtisasın spesifikasından asılı olaraq seçilə və (və ya) dəyişdirilə bilər.*

4.5. Təhsildə nəzəriyyə və praktiki təlim arasında tarazlıq gözlənilməlidir. Əsas diqqət əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına uyğun olaraq praktiki bacarıqların gücləndirilməsinə yetirilməlidir.

4.6. Təhsil proqramı tələbələrin müstəqilliyini dəstəkləməli və ömürboyu təlim konsepsiyasını inkişaf etdirməlidir. Təhsil prosesinin sonunda tələbə hər hansı istiqamətdə müstəqil işləyə bilməli və təhsilini ömürboyu davam etdirməyi bacarmalıdır.

5. Qiymətləndirmə

5.1. Qiymətləndirmə elə təşkil olunmalıdır ki, tələbələrin gözlənilən təlim nəticələrini əldə etmələri səmərəli şəkildə ölçülə bilinsin. Bu, əldə olunan irəliləyişi monitorinq etməyə, təhsil proqramlarının nəticələrinə hansı dərəcədə nail olunduğunu qiymətləndirməyə, eləcə də tələbələrlə fikir mübadiləsinə şərait yaratmağa və təhsil proqramlarının təkmilləşdirilməsi üçün ilkin şərtlərin formalaşdırılmasına yardım etməlidir.

5.2. Qiymətləndirmə üsulları müvafiq sənədlərdə (məsələn, fənn proqramında, sillabusda və s.) təsvir edilməli və hamı üçün açıq olmalıdır (məsələn, universitetin veb səhifəsində, proqramın broşurlarında və s.).

5.3. Qiymətləndirmə üsulları innovativ tədris təcrübələri nəzərə alınaraq davamlı şəkildə nəzərdən keçirilməli və təkmilləşdirilməlidir. Qiymətləndirmə üsullarının müntəzəm şəkildə yenilənməsi ali təhsil müəssisəsinin keyfiyyət təminatı sisteminin bir hissəsi olmalıdır.

5.4. Tədris prosesində fərqli qiymətləndirmə üsullarından istifadə edilməlidir. Bu üsullar tələbəyönümlü yanaşmanı və tələbələrin təlim prosesindəki fəal rol oynamasını təşviq etməlidir. İstifadə edilə biləcək qiymətləndirmə üsullarına nümunələr:

- yazılı tapşırıqlar;
- bilik və bacarıqlara dair testlər, kompyuter əsaslı testlər;
- şifahi təqdimatlar;
- sorğular;

- açıq müzakirələr;
- praktika hesabatları, sahə işləri hesabatları;
- praktikada, laboratoriyada müşahidələrə əsasən bacarıqların qiymətləndirilməsi;
- layihə işlərinə dair hesabatlar;
- portfolionun qiymətləndirilməsi;
- frontal sorğu;
- qrup şəklində və özünü qiymətləndirmə;
- və s.

***Qeyd:** sadalanan üsullar fənnin spesifikasından asılı olaraq seçilə və (və ya) dəyişdirilə bilər.*

5.5. Təlim nailiyyətlərinin qiymətləndirilməsində istifadə olunan üsullar aydın müəyyənləşdirilmiş meyarlara əsaslanmalıdır və təhsil müddətində tələbənin əldə etdiyi bilik, bacarıq və qabiliyyət səviyyəsini düzgün və etibarlı şəkildə müəyyən etməyə imkan verməlidir. Təlim nəticələrinin qiymətləndirilməsi zamanı müəllimlər şəffaflıq, qərəzsizlik, qarşılıqlı hörmət və humanistlik prinsiplərini rəhbər tutmalıdırlar.

5.6. Tələbələrə müəllimlərlə/qiymətləndiricilərlə təhsillərinin bütün aspektlərini, o cümlədən qiymətləndirmə prosesini müzakirə etmək imkanı verilməlidir. Ali təhsil müəssisəsi müvafiq qaydalara uyğun olaraq qiymətləndirmə prosesi, yaxud qiymətlə bağlı apelyasiya prosedurlarını müəyyən etməlidir.

5.7. Akademik etika təhsil prosesində önəmli yer tutur. Tələbələrə akademik dürüstlüyə riayət etmək, plagiarizm problemini anlamaq öyrədilir. Onlar intellektual əməyin əqli mülkiyyət hüquqları barəsində məlumatlandırılmalıdırlar.

6. Proqramın və hər bir fənnin təlim nəticələri

6.1. Təhsil proqramının təlim nəticələri, eləcə də hər bir fənnin təlim nəticələrinin müəyyənləşdirilməsi və hər bir fənnin sillabusunun hazırlanması ali təhsil müəssisəsinin/akademik heyətin səlahiyyətindədir.

6.2. Təlim nəticələri hər bir ali təhsil müəssisəsi tərəfindən Əlavə 1-dəki formaya uyğun olaraq müəyyənləşdirilir. Təlim nəticələri matrisində (Əlavə 2) fənlərlə təlim nəticələri arasındakı əlaqə əks olunmalıdır.

6.3. Təhsil Proqramının cəmiyyətin və əmək bazarının dəyişən ehtiyaclarına cavab verən nəzəri və praktiki məzmunu təmin etməsi məqsədilə fənlərin sillabusları müntəzəm şəkildə yenilənməlidir.

7. İnfrastruktur və kadr potensialı

7.1. **"050208 Jurnalistika"** ixtisasının təhsil proqramına müvafiq hazırlanmış tədris planında nəzərdə tutulan fənlər üzrə dərslərin aparılması, təcrübələrin keçirilməsi və

elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq İKT ilə təchiz olunmuş kabinet və laboratoriyalar, kompüter sinifləri, emalatxanalar və s. ilə təmin olunmuş maddi-texniki bazası olmalıdır. Təhsilalanların ali təhsil müəssisəsinin lokal şəbəkəsinə, internetə, məlumat bazalarına, elektron kitabxanalarına, axtarış sistemlərinə çıxışı təmin edilməlidir.

7.2. Ali təhsil müəssisələrinin professor-müəllim heyəti, bir qayda olaraq, elmi dərəcəyə malik olur. Digər dövlət, yaxud özəl müəssisələrdən və/və ya digər müvafiq təşkilatlardan gələn yüksək ixtisaslı mütəxəssislər, həmçinin müvafiq ixtisas qrupu üzrə minimum magistr dərəcəsinə sahib olan şəxslər də tədrisə cəlb oluna bilərlər.

8. Təcrübə

8.1. Təcrübə tələbənin nəzəri biliklərinin praktikada tətbiqi, eləcə də peşə bacarıqlarının gücləndirilməsi baxımından önəmlidir. İxtisasın xüsusiyyətlərindən asılı olaraq təcrübənin təşkili qayadaları ali təhsil müəssisəsi tərəfindən müəyyən oluna bilər.

8.2. Təcrübə özəl şirkətdə, dövlət müəssisəsində, tədqiqat laboratoriyasında (eləcə də universitet, AMEA, yerli, yaxud beynəlxalq özəl təşkilat və şirkətlərdə və s.) təşkil oluna bilər.

8.3. Təcrübə prosesindən maksimal fayda əldə etmək məqsədilə tələbələr ilkin hazırlıq prosesinə cəlb edilməli (karyera palanlanması) və onların müvafiq bacarıqları (yumşaq və sərt bacarıqlar) fromalaşdırılmalıdır.

8.4. Təcrübənin təşkili ali təhsil müəssisəsinin vəzifəsidir. Təcrübədən öncə ali təhsil müəssisəsi və təcrübə təşkil olunacaq qurum arasında müqavilə imzalanmalıdır. Müqavilədə təcrübənin keçirilmə şərtləri, tələbələrin hüquq və vəzifələri və digər zəruri təfərrüatlar əks olunur. Təcrübəni təşkili iki formada təklif olunacaqdır. İmzalanmış müqaviləyə uyğun olaraq, tələbələr müvafiq şirkət və qurumlarda təcrübə imkanlarını araşdıracaq və müsbət dəyərləndirilən tələbələr qarşı tərəfin razılıq sənədlərini universitetə təqdim edəcəkdir. Eyni zamanda, tələbənin fərdi müraciəti əsasında onun ixtisasına uyğun digər qurumlarda, o cümlədən xaricdə təcrübə keçməsinə icazə verilir.

8.5. Təcrübənin təşkilinin ikinci forması isə, tələbələrin iş dünyasından daxil olan sifariş layihələrinin icra olunmasıdır. Belə ki, müxtəlif özəl və dövlət qurumlarında ehtiyac duyulan araşdırmalar, təkmilləşmə imkanları, problemlərə həll yolları tələbə və mentor müəllimlərin birgə fəaliyyəti ilə təhlil və tədqiq ediləcək və layihə şəklində sifarişçilərə təqdim ediləcəkdir.

8.6. Təcrübənin qiymətləndirilməsi təqdim olunmuş layihənin dəyərləndirilməsindən sonra iş dünyası nümayəndələri tərəfindən həyata keçiriləcəkir.

9. Məşğulluq və ömürboyu təhsil

9.1. **"050208 Jurnalistika"** ixtisası üzrə məzun olan tələbələr əsasən dövlət qurumlarında, yerli özünüidarəetmə orqanlarında və mülkiyyət formasından asılı olmayaraq müxtəlif müəssisələrdə jurnalist, ictimaiyyət və media ilə əlaqələr üzrə mütəxəssis/məsləhətçi olaraq fəaliyyət göstərə bilərlər. Bundan əlavə, məzunlar tabeliyindən asılı olmayaraq peşəsinə və ixtisas dərəcəsinə uyğun gələn istənilən sahədə, təşkilatda, idarədə, müəssisədə, birlikdə, qurumda, nazirlik və komitələrdə həmçinin agentlikliklərdə və araşdırma/beyin mərkəzlərində mütəxəssis olaraq da çalışa bilərlər.

9.2 .Ali təhsil müəssisəsi Təhsil Proqramının məzunlarının məşğulluğuna dair müntəzəm sorğular keçirməli, eləcə də vakant iş yerlərinə dair məlumatları öz veb səhifəsində yerləşdirməlidir.

9.3. **"050208 Jurnalistika"** ixtisası üzrə Təhsil Proqramının məzunları təhsillərini "Humanitar və sosial" ixtisaslar qrupuna daxil olan "060204 Jurnalistika", "060205 Kitabşünaslıq"(Nəşriyyat işi və redaktəetmə), "060212 Hüquqşünaslıq"(İnformasiya hüququ), "060216 Dövlət və ictimai münasibətlər", "Təhsil" ixtisaslar qrupuna daxil olan "060314 Bədii yaradıcılıq və ekran dramaturgiyası", "060315 Rejissorluq", "060317 Operator sənəti", "060321 Dizayn"(Vizual dizayn və media) Magistr proqramlarında davam etdirə bilərlər.

9.4 Təhsil müddətində əldə olunan bilik, bacarıq və yanaşmalar məzunların müstəqil şəkildə ömürboyu təhsil almaları üçün ilkin şərtlərdəndir.

Razılaşdırılmışdır:

Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinin Aparat rəhbərinin müavini,

Elm, ali və orta ixtisas təhsil şöbəsinin müdiri

__________ Yaqub Piriyev

"06" 08 __________ 2020-ci il

Humanitar və sosial ixtisaslar qrupu üzrə

Dövlət Təhsil Proqramlarını Hazırlayan işçi qrupun sədri

__________ Fariz İsmayılzadə

"05" avqust 2020-ci il

Əlavə 1

Təhsil Proqramı və fənlər üzrə təlim nəticələri

Ali təhsil müəssisəsi Təhsil Proqramı və hər fənn üzrə gözlənilən təlim nəticələrini müəyyən etməlidir. *Aşağıdakı cədvəllərdə ən azı 6 təlim nəticəsi sadalanmalıdır (Təhsil Proqramı və hər fənn üzrə ayrılıqda)*

Təhsil Proqramının təlim nəticələri (PTN) **Tələbələr aşağıda sadalanan bacarıqları əldə edirlər:**
PTN 1. Yüksək yaradıcı və tənqidi təfəkkürə, vətənpərvərliyə, geniş erudisiyaya, sosial-siyasi məsuliyyətə, yazılı və şifahi nitq vərdişlərinə, xarici dildən sərbəst istifadə etməyi bacarır.
PTN 2. Jurnalistika sahəsi üzrə nəzəri biliklərin verilməsi və praktik vərdişlər bacarığına malikdir.
PTN 3. Çəkiliş texnikası və kamera ilə iş səriştəsi var.
PTN 4. Yazı texnikasının aşılanması, janr və üslub xusiyyətlərindən istifadəni bacarır.
PTN 5. Media menecment və redaktor fəaliyyəti səriştəsinə malikdir.
PTN 6. TV və radio verilişlərinin istehsalı zamanı istifadə edilən montaj proqramlarında işləməyi bacarır.
PTN 7. Fotokameralardan istifadə metodlarına və fotojurnalistika bacarığına malikdir.
PTN 8. Nitq mədəniyyətinə və danışıq texnikası bacarıqlarına malikdir.
PTN 9. Yeni media alətlərindən istifadə etməyi bacarır.
PTN 10. Jurnalistikanın hüquqi tənzimlənmə mexanizmini öyrənmək, peşə fəaliyyətində bu qaydalara əməl etmək səriştəsi var.
PTN 11. Jurnalistikanın özünü tənzimləmə (peşə etikası) prinsiplərini öyrənməklə, peşə fəaliyyətində bu qaydalara əməl etmək səriştəsinə malikdir.
PTN 12. PR və marketinq sahəsində fəaliyyəti bacarır.
PTN 13. Xarici ölkələrin jurnalistika təcrübəsinə yiyələnmək, müasir beynəlxalq jurnalistikada müşahidə edilən yeniliklərin tətbiqini bacarmaq.
PTN 14. Ekstremal şəraitlərdə və münaqişə bölgələrində peşə vərdişlərinə malik olmaq.

Fənn üzrə təlim nəticələri (FTN)

"Azərbaycan tarixi" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN1 Azərbaycanın dünyanın ən qədim yaşayış məskənlərindən,ilk sivilizasiya məkanlarından biri olmasını müəyyən etməyi bacarır.
FTN 2 Azərbaycanın müxtəlif dövrlərdə dövlətçiliyinin təşəkküllü şəraitini, siyasi, beynəlxalq amilləri təhlil etməyi bacarır.
FTN 3 Azərbaycanda milli-dövlətin təşəkkülü, formalaşmasında ideoloji, iqtisadi və mədəni

amillərin rolunu təhlil etməyi bacarır; azərbaycançılıq ideologiyasını dərk edir.
FTN 4 Müxtəlif dövrlərdə Azərbaycan dövlətçiliyinin zəifləməsinə təsir göstərmiş xarici və daxili amilləri təhlil etməyi və ümumiləşdirməyi bacarır.
FTN 5 Azərbaycan dövlətinin müasir dünyada yeri və rolunu sistemli şəkildə öyrənmək.
FTN 6 Azərbaycan tarixinin inkişafının tarixi təcrübəsindən düzgün nəticələr çıxarmağı bilmək.
FTN 7 Müasir mərhələdə Azərbaycan dövlətçiliyinin güclənməsini şərtləndirən amilləri, şəxsiyyətin rolunu təhlil və müəyyən etməyi bacarır.

"Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Qloballaşma şəraitində Azərbaycan dili və ona göstərilən dövlət qayğısı ilə bağlı məlumatlara yiyələnmək. Dövlət dili haqqında fərman və sərəncamlar, "Ulu öndər Heydər Əliyev və Azərbaycan dili" mövzusunda təqdimatlar hazırlamağı öyrənmək; "Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasıya" fənninin məqsəd və vəzifələrini bilmək. Kommunikasiyanın forma və funksiyaları, kommunikasiya səviyyələri barədə biliklərə sahib çıxmaq.
FTN 2 Akademik kommunikasiya prosesində köməkçi nitq hissələrinin rolunun nədən ibarət olduğunu mənimsəmək; şifahi və yazılı kommunikasiyalar, habelə nitqə verilən tələblər: nitqin düzgünlüyü, dəqiqliyi, aydınlığı, səlisliyi, təmizliyi, yığcamlığı, sadəliyi, zənginliyi , rabitəliliyi və digər önəmli məsələlərin rolunu müasir tələblər səviyyəsində öyrənmək.
FTN 3 Kommunikasiya ritorikasının nədən ibarət olduğunu, ədəbi dilin üslublarını, Azərbaycan ədəbi dilinin aktiv və passiv leksikasını bilmək. Ədəbi dil və kommunikativlik, kommunikativliyin növləri, kommunikativlikdə rabitə və kommunikativ strategiya və yaradıcılıq texnologiyalarını mənimsəmək.
FTN 4 Dinləmə mədəniyyəti və dinləmənin kommunikasiya növü kimi mahiyyətini öyrənmək. Dinləmə və diqqət, dinləmə formaları, dinləmə bacarıqlarının təkmilləşdirilməsinin önəmini qavramaq; kommunikasiya mədəniyyəti, danışıq etikası və müraciət etiketləri barədə məlumatlara yiyələnmək; təşkil olunmuş nitqin (mühazirə, məruzə, çıxış, spontan nitq) özünəməxsusluğunu bilmək; şifahi şəkildə işgüzar kommunikasiya yaratmaq.
FTN 5 Müasir Azərbaycan dilinin işgüzar üslubu barədə məlumatları və qaydaları öyrənmək; İşgüzar kommunikasiyada məktubların rolu, elektron və onlayn kommunikasiyalar barədə biliklərini zənginləşdirmək; yazılı şəkildə işgüzar kommunikasiya yaratmaq.
FTN 6 Rəsmi-işgüzar sənədləri dili barədə məlumatları öyrənmək; işgüzar kommunikasiyaların növləri və formaları, həmçinin dili və üslubu barədə məlumatlara yiyələnmək. İşgüzar kommunikasiyada Azərbaycan dilinin saflığının, orfoqrafiya qaydalarının və cümlə quruluşuna əməl olunmasının mahiyyətini öyrənmək. İşgüzar ritorika haqqında nəzəri və praktik çalışmalara sahib çıxmaq.
FTN 7 Azərbaycan dilində ixtisas üzrə yazılı və şifahi təqdimatlar hazırlamağı bacarmaq.

"Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN1 Yazılı və şifahi nitq prosesində xülasələşdirmək, parafraz etmək, sintez etmək kimi

bacarıqlar nümayiş etdirmək.
FTN 2 Nisbətən mürəkkəb mətnləri oxuyub təhlil edə bilmək; dinlədiyi və oxuduğu mətnin (ixtisasına uyğun elmi, ictimai-siyasi və s.) icmalını təqdim edə bilmək.
FTN 3 Müəyyən edilmiş məqsədə uyğun yazı strategiyaları seçə bilmək; müxtəlif janrlarda yazı nümunələri nümayiş etdirmək; yazılı şəkildə işgüzar kommunikasiya yaratmağı bacarır.
FTN 4 Effektiv ünsiyyət yaratmaq üçün sual müdaxiləsi, empatik dinləmə, məlumatı dəqiqləşdirmə, məlumatı əlavə təfərrüatla zənginəşdirmə və s. kimi texnologiyalara yiyələnmək.
FTN 5 İxtisas sahəsi daxilində müzakirələrdə iştirak edə bilmək; şifahi şəkildə işgüzar kommunikasiya yaratmağı bacarır.
FTN 6 Öyrəndiyi dildə yazılı təqdimatlar hazırlamağı bacarır.
FTN 7 Konkret sual ətrafında rabitəli, məntiqli və adekvat şifahi və yazılı mətn formalaşdırmaq.

"Müasir informasiya- kommunikasiya texnologiyaları və informasiya təhlükəsizliyi" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Yeni informasiya texnologiyaları və onların rolu haqqında bilikləri əldə edir.
FTN 2 Müasir informasiya- kommunikasiya texnologiyalarının növləri, təsnifatı haqqında biliklərə yiyələnir.
FTN 3. İnformasiya cəmiyyətinin konsepsiyası və xüsusiyyətləri, cəmiyyətin informasiyalaşdırılması prosesinin əsas mərhələləri haqqında biliklər qazanır.
FTN 4. Müvafiq ixtisas sahəsində müasir texnologiyalardan istifadə etmək praktikasına yiyələnir.
FTN 5. Müvafiq ixtisas sahəsində informasiya texnologiyalarının rolunu və effektivlik meyarlarını qiymətləndirir.
FTN 6. Müasir Əməiyyat Sistemlərinin iş prinsipini mənimsəyir.
FTN 7. Proqramlaşdırma bacarığına yiyələnir.
FTN 8. Veb sistemləri və texnologiyası sahəsində biliklərə yiyələnir və praktik iş təcrübəsi əldə edir.
FTN 9. Süni intellekt, ekspert sistemləri və s. haqqında biliklər əldə edir.
FTN 10. İnformasiya təhlükəsizliyi, ona nail olma yolları ilə bağlı bacarıqları formalaşır.
FTN 11. Ms Office 365 paket proqramlarını mənimsəyir və müvafiq ixtisas sahəsi üzrə tətbiq edir.
FTN 12. Verinlər bazası haqqında biliyə yiyələnir və müvafiq ixtisas sahəsi üzrə tətbiq edir.

"İxtisas yönümlü xarici dil" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Dilin qrammatik quruluşunu mənimsəmək, qrammatik səhvləri müəyyən etmək və qrammatik cəhətdən qüsursuz mətn parçaları formalaşdıra bilmək; dilin struktur vahidlərinin kommunikativ funksiyalarına yiyələnmək və onlardan düzgün istifadə etmək.
FTN 2 Ünsiyyətin qurulması prosesində dilin zəngin resurslarından maksimum yararlanacaq

səviyyədə dilin leksik korpusuna yiyələnmək; ixtisası ilə bağlı yazışma aparır, peşəsi ilə bağlı materialları yazılı və şifahi tərcümə etməyi bacarmaq.
FTN 3 Nitqi dinləyici üçün anlaşıqlı, vacib məqamları nəzərə çarpdıracaq qədər ekspressiv və məntiqli şəkildə qurmaq; ixtisası ilə bağlı peşəkar əlaqələr və ünsiyyət qurmağı bacarmaq.
FTN 4 Effektiv eşidib-anlama vərdişlərini inkişaf etdirmək.
FTN 5 Dinlədiyi mətnlərin təhlilini apara bilmək; əsas fikirləri, detalları şərh etmək; spesifik ifadələrin, idiomların, terminlərin mənasını anlamaq; intonasiya və digər prosodik vahidləri fərqləndirmək və bunların əsasında danışanın mövzuya emosional-ekspressiv münasibətini izah etmək.
FTN 6 Müxtəlif konkret və mücərrəd mövzulu,elmi və publisistik- yazılı mətnləri anlamaq, mətndə yer alan əsas fikirləri şərh etmək, mətnin əsas məqamlarını parafraz etmək və ümumiləşdirmək.
FTN 7 Öyrənilən dilin əsas ünsiyyət vahidlərinin normativ, kommunikativ və etik aspektlərdə tətbiqini bacarmaq; Sərbəst fikir söyləmək, tutarlı və zəngin nitq nümayiş etdirmək.

"Sosial psixologiya" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Sosial-psixoloji təzahürləri, hadisələri ayırd edərək onları təhlil etmək, şərh etməyi bacarır.
FTN 2 Şəxsiyyətlərarası və qruplararası qarşılıqlı münasibətlərə təsir göstərən sosial – psixoloji və kross-mədəni amillərin rolunu müəyyənləşdirmək səriştəsi var.
FTN 3 Sosial psixologiyanın problemləri ilə bağlı sərbəst mühakimə yütütmək səriştəsinə malikdir.
FTN 4 Keçmiş təcrübə və qabaqcıl ideyalardan istifadə etmək səriştəsi var.
FTN 5 Bu və ya digər sosial davranışı planlaşdırmaq səriştəsi var.
FTN 6 Bu və ya digər sosial davranışı modelləşdirmək və qiymətləndirməyi bacarır.

"Məntiq və tənqidi təfəkkür" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Məntiqin predmeti və əhəmiyyəti, onun yaranması və inkişaf mərhələləri, təfəkkürün əsas forma və qanunları, sual-cavab kompleksi, sübut və təkzibin məntiqi əsasları, biliyin inkişaf forması olan hipotez haqqında fikir yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 2 Məntiqi biliklərə əsaslanmaqla anlayışlar üzərində düzqun məntiqi əməliyyatlar (tərif,bölgü,ümumiləşdirmə və s.) aparmaq, sübutlu mühakimələr qurmaq bacarığı qazanır.
FTN 3 Təbii dildəki mühakimələri ifadə etməklə onların məntiqi təhlilini vermək, mürəkkəb mühakimələrin və sübutların təhlilində məntiqin üsullarından istifadə etməyi bacarır.
FTN 4 Düzgün və dəqiq fikirləşmək, öz mövqeyini əsaslı və sübutlu şəkildə müdafiə etmək, başqalarının mühakimələrini təhlil etmək, onlardakı səhvləri, ziddiyyətləri və qeyri-korrekt

priyomları aşkara çıxarmağı bacarır.
FTN 5 Dialoqun müxtəlif növlərini bir-birindən fərqlərdirməklə, mübahisələrin, diskussiyaların aparılması bacarığı qazanır.
FTN 6 Mürəkkəb məsələlərin bir neçə mümkün həlli yolunu müəyyən etmək, alternativ mülahizələr irəli sürmə bacarığına yiyələnmək
FTN 7 Əsaslandırılmış nəticələr çıxarmaq məqsədi ilə məlumatları və faktları sintez etmə bacarığına yiyələnmək
FTN 8 Eyniyyət, ziddiyyətsizlik , üçüncünü istisna və kafi əsas qanunu kimi formal məntiq qanunlarını bilmək, bunları əqli nəticə və sübut prosesində tətbiq edə bilmək
FTN 9 Arqumentlərin məntiqiliyini və etibarlılığını, eləcə də müvafiq məlumatın və faktların verilən arqumentlə bağlılıq və arqumentə aidiyyət dərəcəsini dəyərləndirə bilmək

"Azərbaycan ədəbiyyatı" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN
FTN 1 Fənn üzrə mənimsənilmiş biliklər əsasında bədii ədəbiyyatda qaldırlmış problemlərlə bağlı müstəqil fikir yürütmək bacarığı qazanır.
FTN 2 Bədii ədəbiyyatı yarandığı tarixi kontekstdə və müasir ədəbi proses fonunda dəyərləndirməyi bacarır.
FTN 3 Müxtəlif dövrlərdə yaranmış bədii ədəbiyyat örnəklərinə məxsus səciyyəvi cəhətləri fərqləndirməyi bacarır.
FTN 4 Ədəbi növ və janrları bir-birindən ayırmağı, bədii örnəklər əsasında janrların müqayisəsini aparmaq səriştəsi qazanır.
FTN 5 Bədii söz sənətini incəsənətin başqa yaradıcılıq formaları ilə əlaqəli şəkildə qiymətləndirmək səriştəsi qazanır.
FTN 6 Müasir ədəbi prosesin əsas problemlərini xarakterizə etmək, bu problemləri meydana çıxaran aparıcı səbəbləri müəyyənləşdirməyi və onaların aradan qaldırılması yollarını təklif etməyi bacarır.

"Dünya ədəbiyyatı" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Ədəbi prosesi izləmək, qiymətləndirmək səriştəsi qazanır.
FTN 2 Ədəbiyyat tarixini və ədəbiyyat nəzəriyyəsini, onun təcrübi əsaslarını açmağı bacarır.
FTN 3 Ədəbi prosesi, ədəbiyyat nəzəriyyəsini və tarixini təhlil etməyi bacarır.
FTN 4 Müasir ədəbi prosesi izləməyi və onu qiymətləndirməyi bacarır.
FTN 5 Qərbi Avropa, ABŞ, Latın Amerikası, ümum Avropa, Qərb və Şərq, rus və türk xalqları ədəbiyyatını araşdırmaq səriştəsi qazanır.
FTN 6 Türk və slavyan xalqları ədəbiyyatı barədə müstəqil mülahizə yürütmək səriştəsi qazanır.

"Əski Azərbaycan yazısı" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Azərbaycan-ərəb əlifbasının tarixi inkisafini mənimsəməklə, xətt növlərini ayırd etməyi bacarır.

FTN 2 Azərbaycan-ərəb əlifbasinin umumi qrafik ve orfoqrafik prinsipləri barədə mühakimə yürütmək səriştəsi əldə edir.
FTN 3 Azərbaycan-ərəb əlifbasinda olan hərflərin fonetik tutumu və spesifik cəhətlərini ayırd etməyi bacarır.
FTN 4 Ərəb rəqəmlərinin yazılış və oxunuş qaydalarını bacarır.
FTN 5 Klassik Azərbaycan mətbuat orqanlarını orijinaldan oxumaq bacarığı əldə edir.
FTN 6 Klassik jurnalist və publisistlərin mətbu irsini oyrənmək və ya araşdırmaq məqsədi ilə arxivlərdə işləmək səriştəsi var.

"Jurnalistikaya giriş" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Jurnalistika ixtisasının peşəkarlıq prinsiplərinin ümumi qanunauyğunluqları barədə mühakimə yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 2 Peşənin yaradıcılıq prinsipləri ilə ilkin formada işləmək bacarığı qazanır.
FTN 3 Yaradıcılığın əsas istiqamət xətləri barədə ümumi təsəvvür yürtmək səriştəsi qazanır.
FTN 4 Azərbaycan jurnalistikasında tarixi ənənələr və müasirlik prinsipləri ilə bağlı fikir bildirmək səriştəsi qazanır.
FTN 5 Müasir Azərbaycan mediasının aparıcı istiqamətləri barədə fikir yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 6 KİV fəaliyyətinin ümumi qanunauyğunluqları və istiqamətləri barədə düşüncəsini ifadə etmək bacarığı qazanır.

"Multimedia və kommunikasiya texnologiyaları" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Radio və televiziya yayımı texnikası və müasir multimedia yayım avadanlıqları ilə işləmək səriştəsi qazanır.
FTN 2 Səsyazma və çəkiliş studiyalarında işləmək bacarığı qazanır.
FTN 3 Yayımın təşkili texnologiyası, radio və televiziya mərkəzlərinin strukturunu qurmaq bacarığı qazanır.
FTN 4 Studiyadaxili və studiyadankənar səsyazma və çəkiliş texnikası ilə (radiojurnalist və telejurnalist komplektləri) işləmək səriştəsi qazanır.
FTN 5 Müasir televiziya və radioyayımın növlərində (efir yayımı, kabel yayımı, peyk yayımı) işləmək səriştəsi qazanır.
FTN 6 Jurnalistikada dronlardan istifadə etmək səriştəsi qazanir.

"Print media istehsalı texnologiyası"fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Müasir qəzet istehsalı prosesində iştirak etmək bacarığı qazanır.
FTN 2 Qrafik tərtibatla məşğul olmaq bacarığı qazanır.
FTN 3 Qəzet və jurnallarda məzmun və formanın vəhdəti məsələləri ilə bağlı mülahizə yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 4 Qəzet və jurnallarda infoqrafika ilə işləmək bacarığı qazanır.
FTN 5 Müasir print və elektron qəzetlərin tərtibatı ilə məşğul olmaq bacarığı qazanır.

FTN 6 Elektron qəzetlərin hazırlanması və paylaşılması bacarığı qazanır.

“Jurnalistin nitq mədəniyyəti” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Nitq və nitq mədəniyyəti anlayışlarına xalis jurnalistika prizmasından baxmaq bacarığı qazanır.
FTN 2 Jurnalistin nitq mədəniyyətinin məntiqi və linqvistik-publisistik əsaslarını mənimsəmək səriştəsi qazanır.
FTN 3 Jurnalistikada sözlə işləmək və sözyaratma vərdişləri səriştəsi qazanır.
FTN 4 Vizual nitq mədəniyyəti və orfoqrafiya qaydalarına əməl etmək səriştəsi qazanır.
FTN 5 Audial və audiovizual nitq mədəniyyətinə əməl etmək səriştəsi qazanır.
FTN 6 Radioda və televiziyada şifahi nitqin əsas şərtlərindən olan orfoepiya qaydalarına əməl etmək səriştəsi qazanır.

“Jurnalist etikası və kommunikasiya mədəniyyəti” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Peşə etikasının ümumi qanunauyğunluqları barədə mühakimə yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 2 Jurnalistin peşə etikasının nəzəri və praktik məsələlərini həll etmək bacarığı qazanır.
FTN 3 Peşə etikasının klassik milli mətbuat ənənələri və müasir yanaşmaları barədə fikir yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 4 Azərbaycan KİV sistemində peşə etikasının müsbət və mənfi göstəricilərini təhlil etmək bacarığını qazanır.
FTN 5 Yeni medianın, xüsusilə elektron internet jurnalistikanın etik və qeyri-etik göstəricilərini – etiket qaydaları çərçivəsində peşə fəaliyyəti ilə məşğul olmaq bacarığını qazanır.
FTN 6 Etik prinsip və normalara əməl etməklə jurnalist fəaliyyəti ilə məşğul olmaq bacarığı qazanır.

“İnformasiya janrları və xəbər jurnalistikası” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 İnformativ janrın nəzəri problemləri və onun jurnalistika sahəsində yerini müəyyənləşdirmək bacarığını qazanır.
FTN 2 Xəbər jurnalistikasının yaradıcılıq prinsiplərinin əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirmək səriştəsini qazanır.
FTN 3 Xəbər jurnalistikasında janr və format – transformasiya prosesləri ilə bağlı peşə vərdişləri bacarığı qazanır.
FTN 4 İnformasiya ilə iş prosesində jurnalistin peşə xarakteristikası barədə fikir yürütmək səriştəsini qazanır.
FTN 5 Jurnalistikanın demokratiyanı formalaşdıran IV hakimiyyət rolu barədə sərbəst mühakimə yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 6 Xəbər jurnalistikasında standartlar və sənətkarlıq problemləri ilə bağlı peşə vərdişləri bacarığı qazanır.

“Analitik jurnalistika” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Analitik janrın nəzəri problemləri və onun jurnalistika sahəsində yerini müəyyənləşdirmək bacarığını qazanır.
FTN 2 Analitik Jurnalistikanın yaradıcılıq prinsiplərinin əsas istiqamətlərini müəyyənləşdirmək səriştəsini qazanır.
FTN 3 Analitik Jurnalistikada janr və format – transformasiya prosesləri ilə bağlı peşə vərdişləri bacarığı qazanır.
FTN 4 Analitik jurnalistin peşə xarakteristikası barədə fikir yürütmək səriştəsini qazanır.
FTN 5 Jurnalistikanın demokratiyanı formalaşdıran IV hakimiyyət rolu barədə sərbəst mühakimə yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 6 Analitik jurnalistikada standartlar və sənətkarlıq problemləri ilə bağlı peşə vərdişləri bacarığı qazanır.

“Radio jurnalistikası” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Keyfiyyətli səs yazmaq və onu montaj etmək səriştəsi qazanır.
FTN 2 Hadisə yerindən reportajlar hazırlamaq bacarığı qazanır.
FTN 3 Studiyada aparıcı kimi sərbəst işləmək səriştəsi qazanır.
FTN 4 Radio verilişləri üçün ssenari yazmaq bacarığı qazanır.
FTN 5 İrihəcmli radio verilişlər hazırlamaq və aparmaq səriştəsi qazanır.
FTN 6 Keyfiyyətli podkastlar hazırlamaq bacarığı qazanır.

“Televiziya jurnalistikası” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Rəqəmsal kameralarla çəkiliş etmək bacarığı qazanır.
FTN 2 Müstəqil şəkildə reportyorluq etmək və reportaj hazırlamaq səriştəsi qazanır.
FTN 3 Müxtəlif proqramlarda veriliş və süjetləri montaj etmək bacarığını qazanır.
FTN 4 TV verilişləri üçün ssenari yazmaq bacarığı qazanır.
FTN 5 Xəbər süjetləri təqdim etmək, tematik süjetlər çəkmək, irihəcmli verilişlər hazırlamaq səriştəsi qazanır.
FTN 6 Diskussiya proqramlarına aparıcılıq və prodüserlik etmək səriştəsi qazanır.

“Azərbaycan jurnalistikası tarixi” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Xalqın, millətin inkişaf tarixini mətbuat səhifələrində izləmək, proseslərin baş verməsi, gedişi və nəticələri haqqında daha dolğun fikir yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 2 Dövrün salnaməsi kimi bu mətbuat orqanlarını öyrənilməklə, tarixi fakt və hadisələrin araşdırılması səriştəsi qazanır.
FTN 3 Azərbaycan jurnalistikasının klassik şəxsiyyətləri- görkəmli yazıçılarımızın, jurnalistlərimizin publisistik irsini öyrənməklə, onlar barədə mühakimə yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 4 Arxiv sənədlər, statistik məlumatlar üzərində işləmək bacarığı qazanır.
FTN 5 19-cu əsrin sonu, 20-ci əsrin əvvəllərində çap olunmuş mətbuat nümunələri ilə tanış

olmaqla,bu istiqamətdə tədqiqat aparmağı bacarır.
FTN 6 Azərbaycan mətbuatının irs-varislik, sələf və xələflik bağları mənimsədilməklə bugünkü Azərbaycan mətbuatında bu ənənələrin davam etdirilməsi səriştəsi qazanır.

“Yeni media və kommunikasiya nəzəriyyələri” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 On-line media qurumlarında işləmək bacarığı qazanır.
FTN 2 Kütləvi auditoriya ilə işləmək sahəsində nəzəri və praktiki bacarıqlar qazanır.
FTN 3 Multimedia kontentinin istehsalı və idarə olunması bacarığı qazanır.
FTN 4 Videoredaktə məsələlərində peşəkar bacarıqlar qazanır.
FTN 5 Sosial mediadan uyğun şəkildə istifadə etməklə ictimaiyyət və idarəetmə orqanları ilə daha effektiv üsullarla əlaqə qura bilmək bacarığı qazanır.
FTN 6 Yeni mediada peşəkarlıq prinsiplərini tətbiq etmək bacarığı qazanır.

“Xarici ölkələrin jurnalistikası tarixi” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Dünyanın müxtəlif ölkələrində keçmişin mədəni irsində mətbuatın əhəmiyyətini, ideya-siyasi və ədəbi mübarizədə onun rolunun inkişaf etdirilməsi sahəsində qazanılmış nailiyyətləri aşkara çıxarmaq bacarığı qazanır.
FTN 2 Gələcəyin yüksək səviyyəli mütəxəssisi kimi yetişən tələbə beynəlxalq təcrübədən istifadə səriştəsi qazanır.
FTN 3 Ölkəmizin müstəqilliyini bərpa etməsinə və dünyada baş verən qlobal dəyişikliklərə yeni münasibət bəsləməyi bacarır.
FTN 4 Dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində fəaliyyət göstərmiş siyasi partiyaların mətbuat tarixini obyektiv təhlil etmək səriştəsi qazanır
FTN 5 Xarici ölkələrin jurnalistika tarixinin öyrənilməsi ilə bağlı vaxtilə “müəmmalı” görünən, daha doğrusu açıqlanması “xatalı” hesab edilən məqamlara aydınlıq gətirməyi bacarır
FTN 6 Müxtəlif dövrlərdə ayrı-ayrı ölkələrin və onların media vasitələrinin informasiya siyasətini bilməli və müqayisə etməyi bacarır.

“Beynəlxalq jurnalistika yeni media sistemində” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Azərbaycanın xarici işlər nazirliyi sistemində mətbuat attaşesi və digər vəzifələrdə çalışmaq səriştəsi qazanır.
FTN 2 Media, söz və ifadə azadlığına dair ən müasir elmi yanaşma səriştəsi qazanır.
FTN 3 Beynəlxalq təşkilatların KİV sahəsində fəaliyyətini dərindən öyrənməklə, dövlətlərarası birliklərin media yönümlü təsisatlarında işləməyi bacarır.
FTN 4 Müasir media sistemləri barədə dərin məlumatlar əldə etməklə, onların müqayisəsini və təhlilini aparmağı bacarır.
FTN 5 inkişaf etmiş ölkələrin media təcrübəsini mənimsəməklə, yenilikləri və bu təcrübəni ölkə mediasına gətirməyi bacarır.
FTN 6 beynəlxalq informasiya əməkdaşlığı prinsiplərini mənimsəməklə, Azərbaycan mediasının qlobal informasiya məkanındakı yeri və rolunun artırılması istiqamətində fəaliyyət

göstərməyi bacarır.

“KİV-in dili və redaktənin əsasları” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Azərbaycan mətbuat dilinin formalaşmasının tarixi mərhələlərini müqayisə etmək səriştəsi qazanır.
FTN 2 Ədəbi dilimizin üslublar sistemində mətbuat üslubunun ümumi və fərqli cəhətlərini dərindən əxz etmək səriştəsi qazanır.
FTN 3 Müasir KİV sistemində ədəbi dil normalarına əməl etməklə fəaliyyət göstərməyi bacarır.
FTN 4 Jurnalist materiallarının ədəbi dil cəhətdən redaktə etmək bacarığını qazanır.
FTN 5 KİV-də baş verən dil xətalarının səbəb və nəticələrini təhlil etmək və nəticə çıxartmaq səriştəsini qazanır.
FTN 6 Mətbuat dili ilə bağlı qanunvericilik, Prezident fərman və sərəncamlarının tələblərini mənimsəməklə peşə fəaliyyətini bu istiqamətdə qurmağı bacarır.

“KİV-in hüquqi tənzimlənməsi” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Söz və mətbuat azadlığının əsas prinsipləri barədə mülahizələrini yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 2 Jurnalistin hüquq və sosial məsuliyyətindən irəli gələrək peşə fəaliyyətini qurmaq bacarığını qazanır.
FTN 3 Azərbaycan KİV sistemi ilə bağlı qəbul olunmuş qanunlara əməl etməklə peşə fəaliyyətini nizamlamaq səriştəsi qazanır.
FTN 4 Azərbaycan jurnalistikasında KİV haqqında qanunların aparıcı rolu barədə fikir yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 5 Söz və mətbuat azadlığını təmin edən Prezident fərmanları və sərəncamların əhəmiyyəti barədə fikir yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 6 KİV-in hüquqi tənzimləmə mexanizmləri barədə müstəqil mülahizə yürütmək səriştəsini qazanır.

“Media idarəçiliyi və menecment fəaliyyəti” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Mediada idarəetmənin nəzəri əsaslarını və praktiki vəzifələrini tətbiq etmək bacarığı qazanır
FTN 2 İdarəetmə, marketinq, strateji planlaşdırma, reklam və əsas kateqoriyalar üzrə fəaliyyət göstərməyi bacarır.
FTN 3 İnformasiya məhsullarının strateji planlaşdırılmasını həyata keçirməyi bacarır.
FTN 4 Media orqanının informasiya siyasətini düzgün müəyyənləşdirməyi bacarır.
FTN 5 Media iqtisadiyyatı barədə mülahizə yürütmək və maliyyəsini idarə etməyi bacarır.
FTN 6 Azərbaycan media sistemində mövcud iqtisadi reallıq və prosesləri müstəqil şəkildə təhlil etmək səriştəsi qazanır.

“Fotojurnalistika” fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Fotojurnalistikada istifadə edilən texniki vasitələri tətbiq etməyi bacarır.

FTN 2 Qəzet və jurnal səhifələrində, həmçinin İnternet platformada fotoşəkilləri yerləşdirməyi bacarır.
FTN 3 Fotoşəkillərin mövzu, süjet xətti, kompozisiya, rakurs və sair komponentləri baxımından cəlbedici və düşündürücü olması üçün sənətkarlıq səriştəsi qazanır.
FTN 4 Print mediada və internetdə fərqli fotojanrlara və süjetlərə uyğun olaraq verbal mətnləri foto obrazlarla işıqlandırmağı bacarır.
FTN 5 Fotojurnalistikanın KİV-dəki rolu barədə mühakimə yürütmək səriştəsi qazanır.
FTN 6 Fotojurnalistikanın janrlar xüsusiyyətlərinə görə peşə fəaliyyəti ilə məşğul olmağı bacarır.

"Mülki müdafiə" fənni üzrə təlim nəticələri (FTN)
FTN 1 Fövqəıladə hadisələrin təsnifatı, onların tam xarakteristikası, Mülki müdafiənin yaranma tarixi, onun FH-da rolu və vəzifələrini öyrənmək. Mülki müdafiə ilə bağlı normativ-hüquqi sənədləri bilmək;
FTN 2 Müasir dövürdə sülh və müharibə dövürlərində Mülki müdafiənin rolunu və vəzifələrini bilmək. Texnogen FH-də hadisələrin qarşısının alınması yolları, bakterioloji, kimyəvi və radiasiya şəraitində əhalinin davranış qaydalarını, mahiyyətini bilmək. Karantin, observasiya şəraitində, sanitar təmizliyi, ərazinin dezinfeksiyası, kimyəvi zəhərlənmə ocaqlarındadeqazasiya, radiasiya şəraitində isə dezaktivasiya üsullarını bilmək;
FTN 3 Fövqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılması üçün Dövlət sisteminin rolu və vəzifələrini bilmək. Hərbiləşdirilməmiş mülki müdafiə dəstələrinin yaradılmasını öyrənmək;
FTN 4 Fövqəladəhallar zamanı əhalinin mühafizəsinin təşkilini həyata keçirmək. Kollektiv mühafizə qurğuları və onlardan istifadə qaydalarını bilmək. Fərdi mühafizə vasitələri və onlardan istifadə qaydalarını bilmək. Fövqəladə hallar zamanı əhalinin köçürülməsini bacarmaq. Fövqəladə hallar zamanı əhalinin səmərəli mühafizəsinin təşkilini bacarmaq. Kollektiv mühafizə qurğuları və onlardan istifadə qaydalarını bacarmaq. Fərdi mühafizə vasitələri və onlardan istifadə qaydalarını bilmək. Fövqəladə hallar zamanı əhalinin köçürülməsini həyata keçirmək;
FTN 5 Mülki müdafiə kəşfiyyatının təşkili və aparılması qaydalarını bilmək. Radiasiya və kimyəvi kəşfiyyat cihazlarını işlətməyi bacarmaq. Mülki müdafə üzrə idaretmə, mülki müdafiə qərargahları və onların əsas vəzifələrini bilmək;
FTN 6 FH-in nəticələrinin aradan qaldırılması yollarını bilmək. Qəza- xilasetmə və digər təxirəsalınmaz işlərin dağıntı ocaqlarında təşkil etmək və aparılmasını həyata keçirmək. Əhalinin mülki müdafiə sahəsində hazırlanmasının prinsiplərini öyrənmək.Fövqəladə hadisələr zamanı dağıntı ərazisində ilk tibbi yardım aparmağı bacarmaq.

Əlavə 2

Fənlərin və Təhsil Proqramının təlim nəticələrinin matrisi

Ali təhsil müəssisəsi aşağıdakı cədvəldən istifadə edərək ixtisasın Təhsil Proqramının təlim nəticələrinin əldə olunmasına fənnlərin necə dəstək verdiyini müəyyən etməlidir.

Blokun adı	Fənlərin adı	Proqramın təlim nəticələri													
		PTN 1	PTN 2	PTN 3	PTN 4	PTN 5	PTN 6	PTN 7	PTN 8	PTN 9	PTN10	PTN11	PTN12	PTN13	PTN14
Ümumi fənlər	Azərbaycan dilində işgüzar və akademik kommunikasiya	X													
	Azərbaycanın tarixi	X													
	Xarici dildə işgüzar və akademik kommunikasiya	X													
İxtisas fənləri	Sosial psixologiya		X												
	Azərbaycan ədəbiyyatı			X			X								
	Dünya ədəbiyyatı			X								X			
	Əski Azərbaycan yazısı			X	X										
	Jurnalistikaya giriş				X										
	Multimedia və kommunikasiya texnologiyaları				X										
	Print media istehsalı texnologiyası				X	X	X	X	X						
	Jurnalistin nitq mədəniyyəti				X	X	X	X	X						
	Jurnalist etikası və kommunikasiya mədəniyyəti									X	X				
	İnformasiya janrları və xəbər jurnalistikası	x		X					X						
	Analitik jurnalistika	x		X					X						
	Radio jurnalistikası		X						X	X		X			
	Televiziya jurnalistikası				X	X									
	Azərbaycan jurnalistikası tarixi		X				X		X	X					
	Yeni media və kommunikasiya nəzəriyyələri										X	X			
	Məntiq və tənqidi təfəkkür	X				X			X						
	Xarici ölkələrin jurnalistikası tarixi	X											X		
	Beynəlxalq jurnalistika yeni media sistemində	X								X	X			X	

	KİV-in dili və redaktənin əsasları					X			X					X	
	Müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyaları və informasiya təhlükəsizliyi					X	X	X		X		X			X
	İxtisas yönümlü xarici dil	X				X	X	X							
	Mülki müdafiə														
	KİV-in hüquqi tənzimlənməsi					X	X			X	X				X
	Fotojurnalistika														
	Media idarəçiliyi və menecment fəaliyyəti									X		X			